

שאלות גזירה

1. א. כתוב כלל ברור באלו דברים אסור לאשה לצאת.
(ע"פ הרש"י הראשון בפרק, וע"פ תחילת הגמרא)
- ב. להיכן אסור לה לצאת, ומדוע?
האם יש חריגים בעניין זה? - מה הם? ומדוע? (רש"י ד"ה "לרה"ר", ובגמ' נז-נז:)
- ג.*** מדוע בזמנינו הנשים נוהגות לצאת עם תכשיטיהן?
2. ואלו לזיציין באדם:
לזיציין צמר ולזיציין פשתן והרצועות שבראשי הבנות.
ר' יהודה אומר: של צמר ושל שער אין לזיציין, מפני שהמים באין בהן.
אמר רב הונא: וכולן בראשי הבנות שנינו. (נז:)
- א. מה בא רב הונא למעט בדבריו, ומדוע?
ב. מה הם 2 האפשרויות התיאורטיות (המובאות בגמרא) לבאר מה סובר ת"ק בעניין חוטי שער? הסבר כיצד הם מתיישבות עם לשון המשנה.
3. מהו "כבול"? (נז:)
4. הסבר את דברי הברייתא: "איסטמא... אין בה משום עטרות כלות". (נח:)
5. "...ושמואל אומר: כבלא דעבדא תנן.
וכמי אומר שמואל הכי?
והאמר שמואל: יוצא העבד בזותם שבצוארו, אבל לא בזותם שבכסותו" (נח:)
- א. מה מתרצת הגמרא על קושיה זו?
ב. מהו ההסבר המובא בגמרא לחלק השני שבדברי שמואל?
ג. האם דברי שמואל הם בחותם של טיט או של מתכת?
6. א. מה הם כלי גללים? (רש"י נח, ***רש"י טז:)
ב. מה דינם לגבי קבלת טומאה? (נח:)
7. א. מתי זוג של בהמה מקבל טומאה,
ומתי אינו מקבל טומאה, ומדוע? (נח-נח:)
- ב. האם החילוק הנ"ל שבתשובתך לסעיף א' נכון גם לגבי זוג אדם, ומדוע?
ג. האם החילוק הנ"ל שבתשובתך לסעיף א' נכון גם לגבי זוג של מטפחות תינוקות, ומדוע?
8. "העושה זגין למכתשת ולעריסה...
ניטלו עינבליהן עדיין טומאתן עליהן" - "למאי חזו"? (3 תשובות) (נח-נט:)

9. הסבר את דברי הגמרא: "במדרסות אומרים עמוד ונעשה מלאכתנו" ? (נט.)
10. "סנדל של בהמה של מתכת - טמא" - "למאי חזי" ? (3 תשובות) (נט.)
11. א. מה דין יציאת אשה בעיר של זהב (3 דעות), ומדוע? (העזר בדברי הרש"ש) (נט.)
ב. כאיזו דעה סתמה המשנה שבראש פרקנו?
12. מה נלמד מהפסוק: "וּתְגַזֵּר אֱמֹר וַיִּקַּם לָךְ" ? (נט.)
13. "לא יצא האיש בסנדל המסומר" (ס.)
א. בגמרא מובאים 3 סיבות מדוע גזרו חכמים על כך. כתוב והסבר סיבה אחת.
ב. במה האנשים נהרגו? (רש"י, ***ה"ח ארנטרוי)
ג. מתי נוהג האיסור הנ"ל (שבת/חול/י"ט/תענית-ציבור), ומדוע?
ד. מה דין סנדל המסומר לנוי, ומדוע?
ה. "עשאו כמין כלבוס - מהו"?
14. א. מה דעת ר' יוחנן בעניין סדר נעילת מנעלים, ומדוע? (סא.)
ב. מה הדעה המובאת בברייתא בעניין זה, ומדוע? [העזר בתחילת התוס' הראשון]
ג. מה פסק רב יוסף למעשה לאור הנ"ל?
ד. מה טען כנגדו אביי?
ה. באר כיצד התמודד "ירא שמים" עם דברי ר' יוחנן והברייתא.
***ו. מה נלמד מדברי רב אשי: "וזינא לרב כהנא דלא קפיד" ? (ריטב"א)
ז. מדוע "כשהוא זולץ - זולץ של שמאל ואז"כ של ימין" ? (רש"י)
ח. מדוע הובאה כל הסוגיה הנ"ל בפרקנו?
15. א. באיזה קמיע מותר לצאת לכתחילה בשבת? (סא., ***תוס' ד"ה אע"ג)
ב. מתי הקמיע נעשה מומחה?
ג. מתי החכם שעושה קמיעות נחשב למומחה?
ד. הסבר את צדדי ההתלבטות לשאלת רב פפא "תלתא קמיע לזד גברא - מאי?".
16. א. מה דין קמיע לעניין הצלה מפני הדליקה? (סא.)
ב. מה דין קמיע לעניין גניזה?
ג. לעניין מה התלבטה הגמרא אם "קמיעין יש בהן משום קדושה או דילמא אין בהן משום קדושה"?

ד. הגמרא מציינת 3 מקרים, בהם גם אם נאמר שבקמיעין יש בהן משום קדושה לעניין המובא בסעיף ג', הרי במקרים אלו אין בעיה. ציין אחד מהן.

***17. הסבר היטב את מבנה המשניות שבפרקנו.

18. א. האם מותר לאדם לצאת במלבוש שק? (סב.)
ב. האם מותר לאדם לצאת בטבעת שאין עליה חותם?
ג. מדוע יש הבדל בין 2 הדינים הנ"ל?
ד. מדוע, למסקנת הגמרא, אשה שיצאה כשבאצבעה טבעת שיש עליה חותם חייבת חטאת, והרי זה לכאורה הוצאה כלאחר יד?

19. האם אשה חייבת בתפילין? מדוע? (סב.)

20. א. מהו כובלת? (סב.)
ב. מה הם 3 הדעות המובאות בברייתא בעניין יציאת אשה בכובלת, ומדוע?
ג. איזו דעה/דעות מה-3 דעות הנ"ל הובאו במשנתנו?
ד. מדוע יש ברייתא אחרת שנאמר בה שר"א פוטר בכובלת, ולא נאמר בה שר"א מתיר בכובלת?
ה. מה דעת ר"א כאשר בכובלת זו אין בושם?
האם יש ללמוד מדעה זו ש"המוציא אוכלין פוזות מכשיעור בכלי - וזיב", ומדוע?

21. מה הם שתי הקריטריונים לדברים שעליהם גזרו חכמים משום צער חורבן? (סב.)

22. באר במדויק אלו 3 דברים מביאים את האדם לידי עניות? (סב.)

23. האם כלי הנשק בטלין לימות המשיח? (סג.)

24. א. מה נלמד מהפסוק "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני"? (סג.)
ב. מה נלמד מהפסוק "ודגלו עלי אהבה"?

25. מדוע גדול המלוה יותר מן העושה צדקה? (סג.)
26. כיצד נדרש הפסוק "שמח בחור בילדותך ויטיבך לבך בימי בחורותיך והלך בדרכי לבך ובמראה עיניך ודע כי על כל אלה יביאך האלקים במשפט" (2 דרשות) (סג.)?
27. מה הם כבלים, ומדוע הם טמאים? (סג.)
28. כיצד היה כתוב על הציץ "קודש לה", ומדוע? (סג.)
29. א. במה חמורה טומאת שרץ מטומאת מת, ובמה חמורה טומאת מת מטומאת שרץ? (סד.)
ב. מה נלמד בסופו של דבר מהמילה "או (שק)" האמורה בטומאת שרץ? ומנין דבר זה נלמד בטומאת מת?
30. מה דין התכשיטים, שחכמים אסרו לצאת בהם לרה"ר, לעניין יציאה לחצר? (סד.)
31. מה נלמד מהמילים "והדוה בנדתה"? (סד.)
32. "שוטאין בלזמה אבל לא כנגד העם. רבי אלעזר ורבי שמעון אוסרים" (סה.)
הסבר במה למעשה נחלקו התנאים.
33. א. מדוע אבוה דשמואל עשה לבנותיו מקואות ביומי ניסן? (סה.)
ב. מדוע אבוה דשמואל עשה לבנותיו מפצי ביומי תשרי? (רש"י, ***תוס')
ג. הסבר: "מעין מטהר בזוחלין, ומקוה מטהר באשבורן". (רש"י סה.)
34. "הקיטע יוצא בקב שלו - דברי ר' מאיר, ור' יוסי אוסר... אמר ליה רבא לרב נחמן: היכי תנן?" (סה:סו.)
א. הסבר את שאלת רבא.
ב. למה זה משנה לרבא לדעת "היכי תנן"?
ג. מה פירוש הסימן "סמך סמך" שנתן רב נחמן בר יצחק?

ד. כמו איזה דעה שבמשנתנו מסתדר האמור במשנה ביבמות: "חלצה בסנדל שאינו שלו בסנדל של עץ או של שמאל בימין - חליצה כשרה"?
ה. מדוע אם אין לקב בית קיבול כתיתין הרי הוא טהור?

35. "הבנים יוצאין בקשרים, ובני מלכים בזוגין, וכל אדם, אלא שדברו וזכמים בהוזה" (סו:)
א. מה הם הקשרים?
ב. האם הדין השני של המשנה שנוי במחלוקת תנאים?
הסבר היטב. (זו:)

36. מה נלמד מהפסוק "וטמא טמא יקרא"? (זו:)

מילים

חזינא לאחוותי (זו:)	לנפשיה (נח:)
דביתהו (נט:)	שלפה ומחויא (נט:)
אסי (סא:)	מנא (סב:)
גזאי (סג:)	ליגמר איניש והדר ליסבר (סג:)
מתא (סג:)	איתתא (סג:)
לא תידחלי (סג:)	למאי חזי (סד:)
חספא (סה:)	סהדא (סה:)
הדר ביה (סו:)	חמרא (זו:)

מושגים

טומאת נגעים (זו:)
טומאת מדרס (נט:)

אין מקרא יוצא מידי פשוטו (סג.)

בנין אב (ע"פ סד.)

גזירה שוה מופנה מצד אחד (ע"פ סד.)

למידין ואין משיבין (סד.)

היקש (סד.)

***אין הלכה כשיטה (גאונים [סה.])

חליצה (סו.)

דרכי האמורי (זו.)

חוננים גאוןזיים

מאן דכר שמה!?! (זז.)

הלכה מכלל דפליגי!?! (זז.)

לצדדים קתני (ס.)

ולטעמיך (סב.)

מגדף בה (סב.)

ופליגא דידיה אדידיה (סה.)